

Kartläggning och plan för nationell samordning av sjuktransporter vid fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig

BT POS 251107

Bruno Ziegler

Medicinskt sakkunnig
KCF/FU

Agenda 251107

- Förutsättningar för nationell samordning av sjuktransporter
- Regeringsuppdrag och slutrapport
- Frågor och diskussion

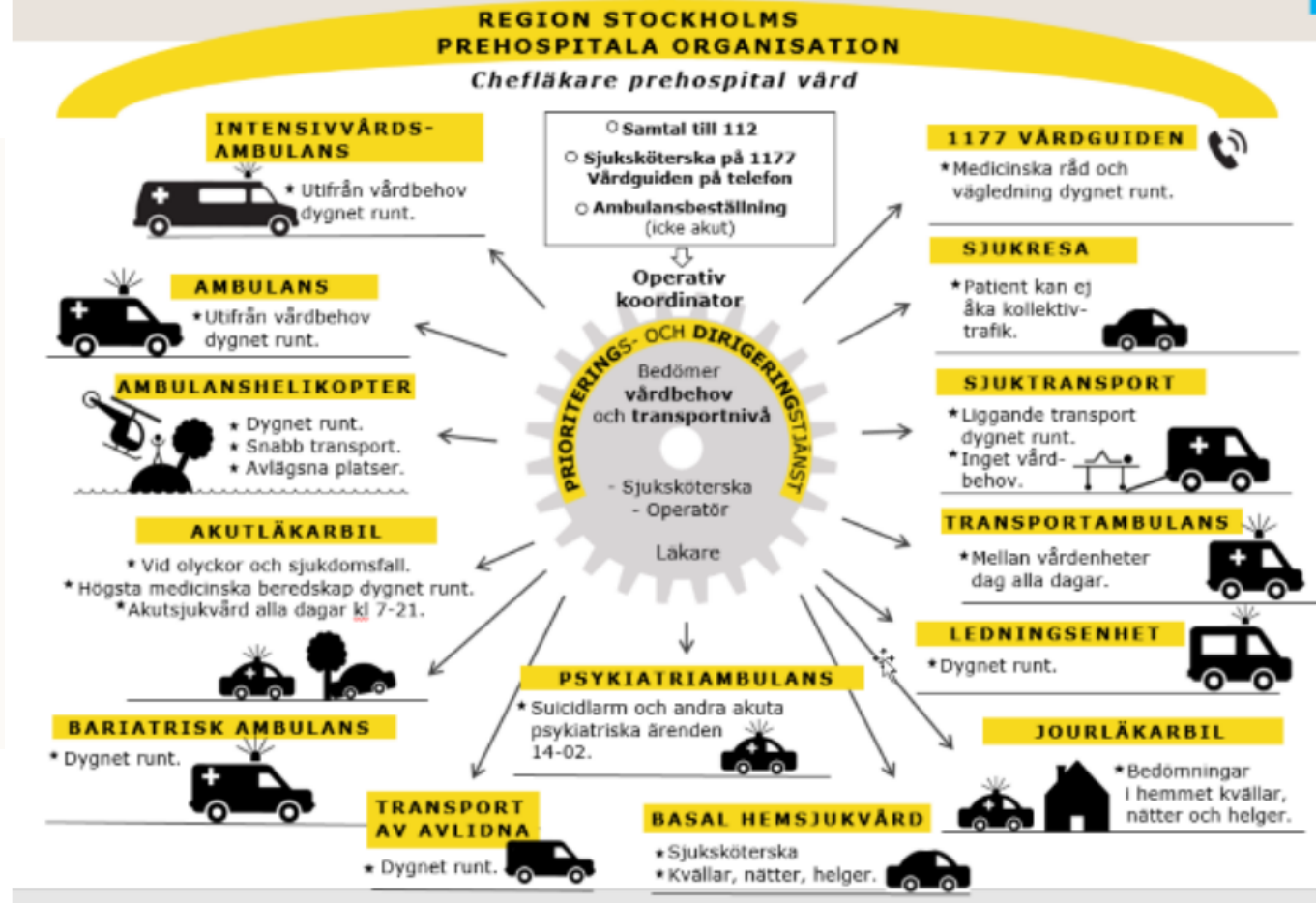
Förutsättningar för nationell samordning av sjuktransporter

Tre principer för krisberedskap och civilt försvar

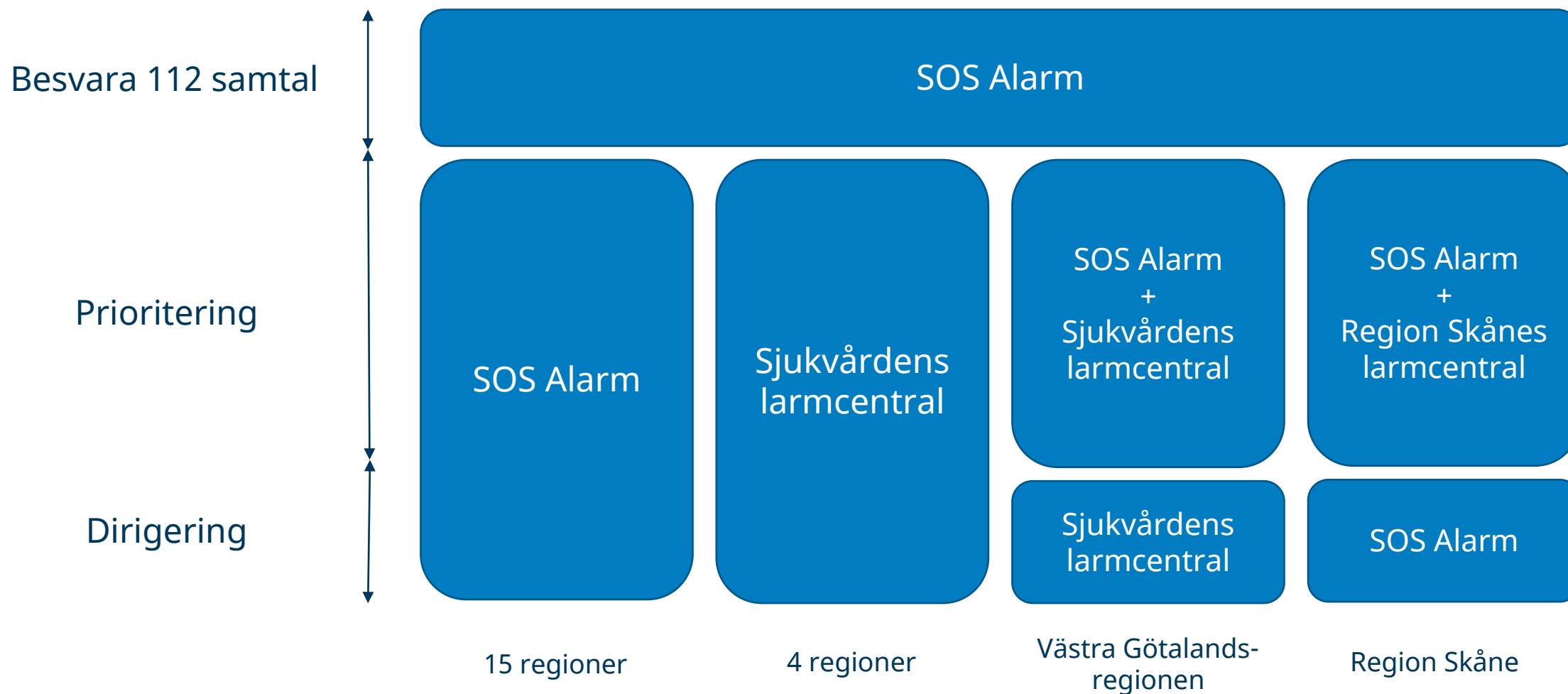
- Ansvarsprincipen
- Närhetsprincipen
- Likhetsprincipen

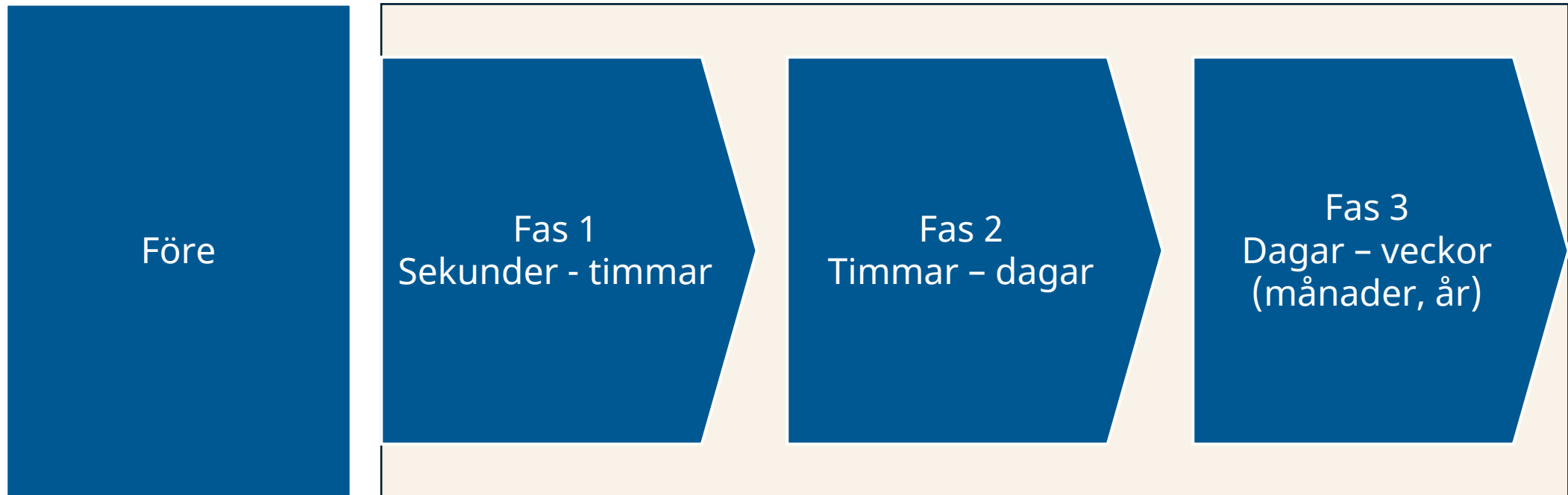

Källa: Region Stockholm

Organisering larmcentraler

Olika tidsperspektiv vid nationell samordning vid kris eller katastrof

Regeringsuppdrag och slutrapport

Uppdraget omfattar tre områden

- Kartläggning av resurser och organisationer för sjuktransporter
- Förslag till plan för nationell samordning av sjuktransporter
- IT-stöd/informationsförsörjning

Regeringsbeslut

II:1

2023-12-07
S2023/03207 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

E-hälsomyndigheten
Box 913
391 29 Kalmar

Uppdrag att kartlägga resurser för sjuktransporter och ta fram ett förslag till plan för nationell samordning vid fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen och E-hälsomyndigheten i uppdrag att kartlägga och beskriva befintliga statliga, regionala, kommunala och enskilda aktörers resurser och organisationer för sjuktransporter.

Kartläggningen ska omfatta civila och militära resurser för primär- och sekundärtransporter och innehålla en redogörelse för de resurser som finns på lokal, regional och nationell nivå, i såväl offentlig som privat regi. I uppdraget ingår att, i samverkan med berörda aktörer, kartlägga och beskriva befintliga sjuktransportorganisationer och vilka resurser som finns för sjuktransporter.

Socialstyrelsen och E-hälsomyndigheten ska utifrån kartläggningen ta fram ett förslag till plan för nationell samordning av sjuktransporter.

Definitioner

Socialstyrelsens termbank

Termbanken innehåller begrepp för fackområdet vård och omsorg. Begreppen har analyserats enligt terminologilärans metoder och principer och förankrats i bred remiss till kommuner, regioner, myndigheter och andra organisationer.

[Tillbaka till resultat](#) [Sök](#)

Artikel

Term	sjuktransportorganisation
Termstatus	rekommenderad
Definition	organisation för att till och från vårdenhet eller läkare transportera personer vilkas tillstånd kräver att transporten utförs med transportmedel som är särskilt inrättade för ändamålet
Källa till definition	Baserad på 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
Anmärkning	Den transport som utförs med transportmedel som är särskilt inrättade för ändamålet benämns sjuktransport.
Ämnesområde	Hälso- och sjukvård
Beslutad	Senast beslutad 2020

Definitioner

Med *förstärkningsresurser* avser vi transportmedel som inte i första hand används för sjuktransport, men som i vissa situationer kan användas för sådan transport

Omfattning, avgränsningar och överväganden

Utöver det som anges i regeringsuppdraget har vi i arbetet med uppdraget inkluderat:

- Larmcentralsverksamhet (alarmering, prioritering, dirigering, tekniska system)
- En internationell utblick, med särskilt fokus på nordiska länder och Ukraina
- Planeringsförutsättningar för samordning av sjuktransporter inom Nato

Vi har i arbetet med uppdraget endast översiktligt berört:

- Frågor om bemanning av sjuktransporter
- Infrastrukturfrågor

Vi har i arbetet med uppdraget exkluderat:

- Djursjukvård och veterinärmedicin
- Transport av avlidna
- Transport av sjukvårdspersonal eller sjukvårdsprodukter utan samtidig patienttransport
- Sjuktransporter i svensk regi i andra länder
- Andra länders eventuella sjuktransporter i Sverige
- Manuella reservrutiner till digitala system

Innehåll slutrapport

- Kartläggning sjuktransporter, förstärkningsresurser, larmcentraler
- Andra civila fordon + regelverksfrågor
- Utblick nordiska länder + Ukraina
- Förutsättningar och målbild för nationell samordning
- Nationell plan – "vem gör vad när?"
- Tillämpning utifrån 4 typscenarier
- Informationsförsörjning inklusive prototyp
- Förslag till prioriterade åtgärder
- Kostnadsberäkningar

Kartläggning sjuktransport- och förstärkningsresurser

Sjuktransportresurser

- Civila ambulansfordon (på väg, vatten och i luften)
- Militära ambulansfordon
- Fordon för liggande sjuktransport

Förstärkningsresurser, befintliga

- Inom kommunal och statlig räddningstjänst
- Inom Försvarsmakten
- Vissa ideella organisationers fordon
- Svenska nationella ambulansflyget

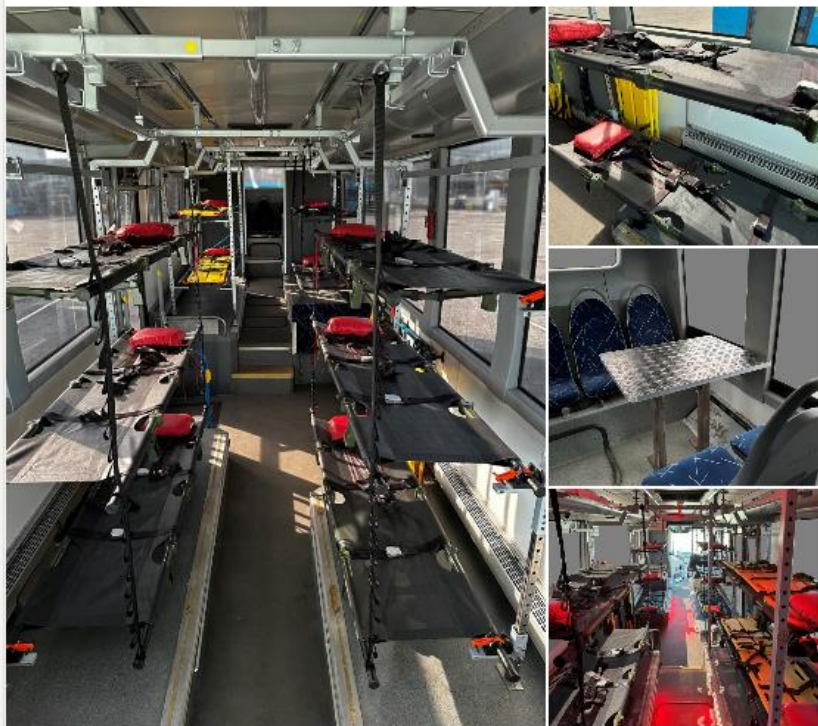

Förstärkningsresurser, möjliga

Men låt detta bli ett i raden av många goda exempel om hur man faktiskt kan gå från ord till handling när många fortsatt letar efter Vad och Hur.

För er som är nyfikna och vill veta mer om hur Västtrafik och VGR valt att göra, samt eventuellt komma och se med egna ögon. Kontakta mig så berättar jag mer.

[See translation](#)

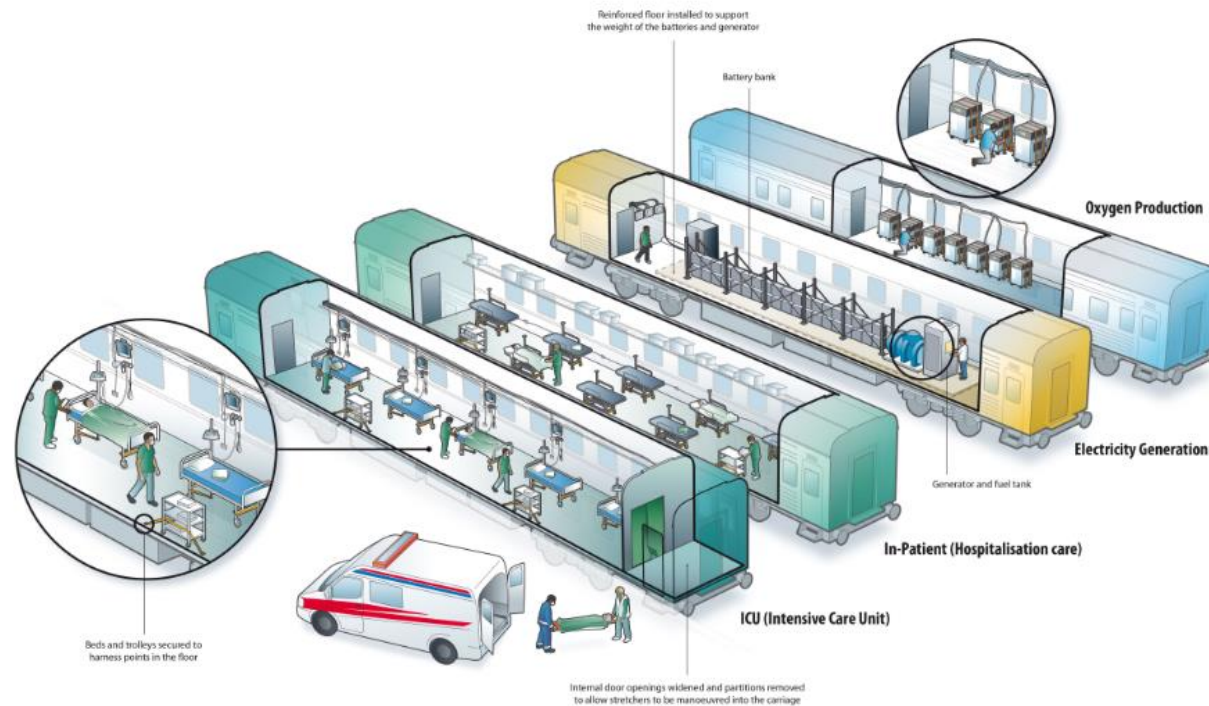
Lösning med konvertibel citybuss VGR/Västtrafik

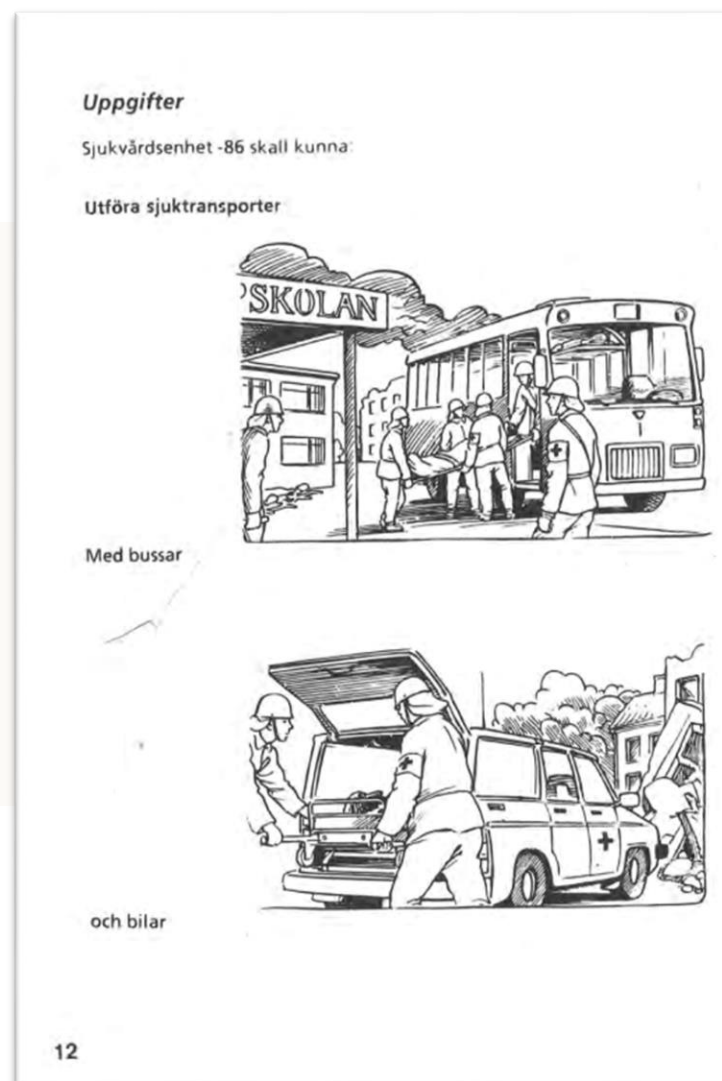
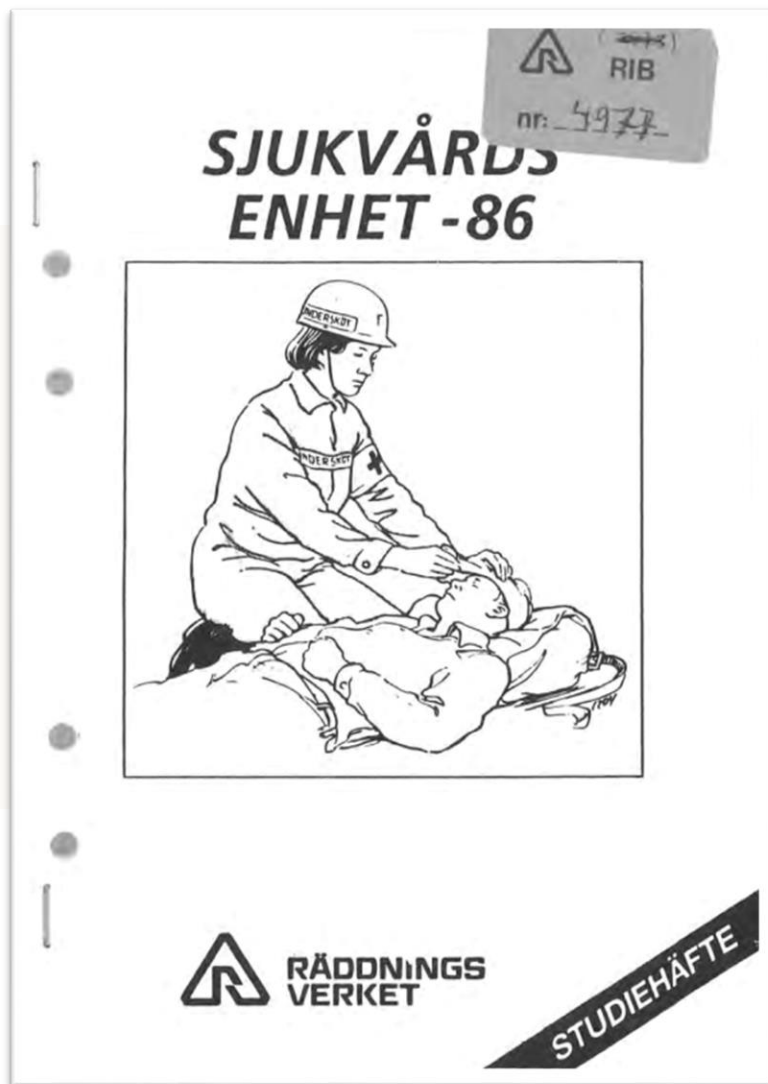
Donerad och lätt modifierad regionbuss från Västtrafik i drift som sjuktransportbuss i Donbass, Ukraina våren 2023

Förstärkningsresurser, möjliga

War in Ukraine: A guide to MSF's ambulance train

Förstärkningsresurser, möjliga

Förslag till nationell plan för samordning av sjuktransporter

Förslag till nationell plan

Vilken samordning avses?

Vad omfattar samordningen?

Hur initieras samordningen?

Vem ansvarar för att upprätta, fortlöpande anpassa och sedermera avsluta samordningen?

Vilka aktörer är involverade i samordningen?

Hur samordnas insatser och resursanvändning?

Typscenarier som utgångspunkt för nationell samordning

1. Fredstida masskadehändelse

Fokus på tillämpning av nationell och regional masskadeplanering, KBÖ24

2. Fredstida, långdragen kris med behov av sjuktransportkoordinering, ex epidemi/pandemi

Erfarenheter från covidpandemin, samverkan med räddningstjänst och Försvarsmakten

3. Storskalig patientevakuering från vårt närområde inom ramen för en Nato-insats

Fokus på Nato Patient Flow Management, CAMO24/NSÖ24, Vårdlandsstöd

4. Väpnad konflikt på svensk mark

Fokus på civil-militär samverkan under höjd beredskap, nyckeltal/dimensionerande målbilder

Förslag till prioriterade åtgärder

Åtgärder som kräver vidare utredning:

- Ett sammanhållet, dimensionerat system för sjuktransporter och förstärkningsresurser
- En nationell koordineringsfunktion för sjuktransporter och förstärkningsresurser vid storskalig patientevakuering inom ramen för en Nato-insats
- Ett svenskt koncept för ambulanståg
- Stöd för medicinska inriktningsbeslut och medicinska prioriteringar för sjuktransporter
- Ett system för samverkanspersoner från Försvarsmakten att kunna verka på civila larmcentraler
- Ökad interoperabilitet på sjuktransportområdet

Frågor och diskussion

3

Tack!

bruno.ziegler@socialstyrelsen.se

